

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2009–2011

*Hyvien palvelujen elinvoimainen seutu
metropolialueella*

Järvenpää • Kerava • Mäntsälä • Nurmijärvi • Pornainen • Tuusula

SISÄLLYS

KUUMA-yhteistyö ja toimintaympäristö.....	3
1. Alueen kilpailuaseman ja vetovoiman vahvistaminen.....	3
2. Palvelutuotannon laadun ja tehokkuuden parantaminen.....	3-4
Palvelustrategia.....	4
Yhteiset palvelukeskukset.....	4
Asukkaan KUUMA.....	4
Tuottavuus, vaikuttavuus ja kustannusten vertailu.....	4
Työvoiman saatavuus.....	4
3. Edunvalvonta ja omistajapolitiikka.....	4
Muut lähtökohdat.....	5
Arviointi.....	5
Uudistettu yhteistyösopimus.....	5
Katsaus tulevaisuuteen.....	5-6
KUUMA-hallituksen linjaukset.....	6
Helsingin seudun yhteistyö.....	6
Metropolipolitiikka.....	6
Oppilaitokset.....	6
Järjestöt.....	7
Kilpailukykyohjelma.....	7
Maakuntaohjelma ja sen toteuttamissuunnitelma.....	7
Hyvinkää ja muu kuntayhteistyö.....	7
Tavoitteet 2015.....	8
Visio, tavoitteet ja kriittiset tekijät.....	8
Toimenpiteet 2009.....	9
1. Edunvalvonta ja omistajapolitiikka.....	9
Omistajapolitiikan linjaukset.....	9
Edunvalvonta.....	9
2. Maankäyttö ja asuminen.....	9
Maankäytön ja asumisen ohjelman 2017 toteutus.....	9
Asumisen aiesopimuksen seuranta.....	9
Laatuasuminen.....	9
Paikkatietojen kehittäminen.....	9
3. Liikenne.....	9
Helsingin seudun liikennejärjestelmä.....	9
Liikennesuunnittelija.....	9-10
4. Ilmastostrategia.....	10
Ilmastostrategia ja toimintaohjelma.....	10
5. Palvelujen tuottavuus ja palveluverkon arviointi.....	10
Kustannuslaskenta.....	10
Palveluverkko.....	10
Kärkihankkeet.....	10
Koulutusyhteistyö.....	11
Henkilöstöasiat.....	11
6. Yhteistyön koordinointi.....	11
7. Elinkeinoyhteistyö.....	11
Liite 1:	
Talousarvio 2009	12
Liite 2:	
Toimintasuunnitelma 2009–2011	12
Liite 3:	
Taloussuunnitelma 2009–2011, elinkeinot	13

YHTEYSTIEDOT

KUUMA-seutu

Va. yhteistyöjohtaja Jukka Anttila
 Keskus 010 820 45 00
 jukka.anttila@kuuma.fi

Kuntayhteistyön assistentti
 Leena Krekola
 Gsm 050 3000 668
 leena.krekola@kuuma.fi

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2009–2011

KUUMA-YHTEISTYÖ JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

KUUMA-kuntien yhteistyön tavoitteena on

- alueen kilpailuaseman ja vetovoiman vahvistaminen
- palvelutuotannon laadun ja tehokkuuden parantaminen
- edunvalvonnan ja omistajapolitiikan tehostaminen

Lähtökohtana on strategiseen kumppanuuteen perustuva ja menettelytavoiltaan vakiintunut KUUMA-kuntien tapa tehdä yhteistyötä, valmistella ja viedä päätöksentekoon asiat, joista on sovittu.

1. Alueen kilpailuaseman ja vetovoiman vahvistaminen

KUUMA-kunnat sijaitsevat Helsingin metropolialueen ytimessä. Helsingin seutu on yksi Euroopan nopeimmin kasvavista suurkaupunkialueista kun otetaan huomioon väestön, työllisyyden ja tuotannon ennusteet. Jo nyt seudulla asuu 25 prosenttia Suomen väestöstä, alueella on 29 prosenttia työpaikoista ja tuotetaan 34 prosenttia Suomen bruttokansantuotteesta.

KUUMA-alue on vetovoimainen. Asumista, palveluja sekä ympäristöä koskevilla päätöksillä on suuri merkitys koko seudun tulevaisuudelle. Kunnat ovat muuttovoittoisia. Viime vuosina muuttajat ovat tulleet pääkaupunkiseudulta. Väestönkasvun ennustetaan olevan 280 000 asukasta vuoteen 2030 mennessä ja 80 prosenttia siitä kohdistuu Helsingin ulko-puolelle, Espooseen, Vantaalle ja kehyskuntiin. Tulevaisuudessa muuttajien joukossa on yhä enemmän työn tänne houkuttamia maahanmuuttajia.

KUUMA-kuntien sijainti on yrityksille monessa mielessä houkutteleva. Alueen työpaikkojen määrä on vahvassa kasvussa.

Asukkaat pitävät tärkeänä, että työpaikkoja on lähellä, palvelut ovat monipuolisia ja liikenneyhteydet toimivat. KUUMA-alueen asukkaat arvostavat kestävä kehityksen periaatteiden, ilmastokysymysten ja inhimillisen mittakaavan huomioon ottamista asumisen ja ympäristön suunnittelussa.

Asukkaille KUUMA-kunnat ja laajemmin Helsingin seutu on yhtenäinen alue, jossa työssäkäynti, opiskelu, vapaa-aika ja palvelujen käyttö ei tunne kuntarajoja.

Kaupungeille ja kunnille on entistä tärkeämpää muodostaa yhteinen näkemys elinvoimaisesta seudusta. Yhteiset tavoitteet maapolitiikassa, asuntopolitiikassa ja joukko-liikenteen kehittämisessä ovat välttämättömiä. Ilmastonmuutoksesta ja päästöjen vähentämisestä on tullut yksi suunnittelun lähtökohta.

Yhdyskuntarakennetta tarkastellaan seudullisesti. KUUMA-yhteistyönä on valmistunut maankäytön ympäristö- ja kehityskuva ja asuntopoliittinen ohjelma. Näiden pohjalta on yhteistyössä Kuntaryhmä Nelosten (Hyvinkää, Kirkkonummi, Sipoo, Vihti) kanssa tehty MAL-suunnitelma ja Helsingin seudun yhteistyössä MA 2017 -ohjelma. Yhteistyö suunnittelussa on aloitettu visiotarkastelusta ja edetty asumisen ja yritysalueiden kehittämisvyöhykkeisiin, tonttimaavarantoihin ja määrällisiin sekä omistus- että vuokra-asuntotuotantotavoitteisiin. Työ jatkuu. Kansainvälisen ideakilpailun tuloksia hyödynnetään Helsingin seudun yhteisen tahtotilan muodostamisessa.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja päästöjen vähentäminen on tavoite, joka on laajasti hyväksytty kansainvälisessä yhteistyössä, Euroopan Unionin tasolla ja Suomessa. Valtakunnallisissa alueiden käytön tavoitteissa ja valtioneuvoston liikennepoliittisessa selonteossa painotetaan eheän yhdyskuntarakenteen ja hyvien liikenneyhteyksien merkitystä. Uusien asuinalueiden tulee tukeutua hyviin joukkoliikenneyhteyksiin.

2. Palvelutuotannon laadun ja tehokkuuden parantaminen

Kuntien palvelutuotannon haasteita ovat (valtiovarainministeriön talouspolitiikan strategia 2008):
Väestön ikääntyminen

- talouskasvun hidastuminen ja sen vaikutukset kuntien tuloihin
  - sosiaali- ja terveyspalvelujen kysynnän kasvu
- Kunta- ja palvelurakennemuutoksen uusi vaihe
- vahvemmat toiminnalliseen kokonaisuuteen perustuvat palvelurakenteet
  - kuntaliitokset palveluiden kustannustehokkuutta parantavalla tavalla

- suuret kaupungit avainasemassa
- uudistusten toteuttaminen

Tuottavuuden nostaminen

- palvelumarkkinoiden hyödyntäminen
- teknologian tehokas hyödyntäminen
- parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja laaja käyttöön otto
- tehokkaan tiedontuotannon varmistaminen

Palvelustrategia

KUUMA-kuntien asiantuntijoiden verkostot ovat tehokkaita tiedon, osaamisen ja vertailun kanavia. Yhteisissä hankkeissa on kehitetty työntekijöiden osaamista, palvelujen laatua ja asiakastyötä. Tuottavuuden lisäämiseen tähtäviä uudistuksia on toteutettu vähän. Rakenteita on muutettu, mutta muutokset ovat kustannusten nousun hillinnän kannalta vielä pieniä.

KUUMA-kuntien palveluyhteistyön tavoitteet ovat linjassa valtiovarainministeriön strategian kanssa. Palvelustrategiassa on yhteistyön tavoitteeksi asetettu:

- palvelujen käyttö yli kuntarajojen
- tuottavuuden parantaminen
- työvoiman saatavuuden turvaaminen
- yhteistyötä tukevat rakenteet ja järjestelmät

Palveluyhteistyön valmistelu etenee sovittujen kärkihankkeiden kautta vaiheittain.

Yhteiset palvelukeskukset

KUUMA-kuntien yhteistyössä on perustettu talous-, hankinta-, tietohallinnon ja sijaisvälityksen palvelukeskukset. Ensi vaiheen toteutuksessa ovat mukana kaikki KUUMA-kunnat mutta eri palvelukeskuksissa eri kokoonpanoilla. Toteutustapa on isäntäkuntamalli. Isäntäkuntamalli on pyritty sopimusjärjestelyin ja yhteisin pelisäännöin sopimaan todelliseksi yhteistoimintajärjestelyksi. Mallin toimivuutta seurataan ja organisoitintapa arvioidaan toiminnasta saatavien kokemusten perusteella. Uusien kuntien liittyminen nyt perustettuihin yksikköihin edellyttää täysimääräistä korvausta organisaation toteutuneista käynnistymiskustannuksista.

Seuraavaksi päätöksentekoon tulevat Ympäristökeskus ja Työterveyshuollon palvelukeskus sekä vesihuollon järjestelyt.

Asukkaan KUUMA

KUUMA-kuntien palveluverkkoa tarkastellaan jatkossa alueellisesti. Sosiaali- ja terveystoimen laajassa yhteistyössä on ennalta ehkäisevä ja varhaisen puuttumisen näkökulma näkyvästi esillä. Osa elämän laatua ovat hyvät vapaa-ajan palvelut ja monipuoliset yksityiset hyvinvointipalvelut. Näin muodostuu yhteistyön kokonaisuus, jota toteutetaan teemalla *Asukkaan KUUMA*.

Palveluverkon tarkastelussa arvioidaan väestönkasvun ja kysynnän muutokset, kuvataan palvelujen nykytila, käyttö yli kuntarajojen ja investointisuunnitelmat. Tarkoitus on, että raja-alueiden palveluiden tuottamisesta sovitaan asukkaiden asioinnin ja kuntatalouden kannalta kestävällä tavalla.

Esitys uudeksi terveydenhoitolaiksi tekee ajankohtaiseksi v. 2009 aikana sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden arvioinnin.

Tuottavuus, vaikuttavuus ja kustannusten vertailu

Kuntien toimintojen ja kustannusten sekä laadun vertailuun tarvitaan nykyistä parempia työkaluja kaikissa KUUMA-kunnissa. Vuosien 2009-2011 aikana liitetään kärkihankkeiden valmisteluun kokonaisvaltainen tuoteryhmien ja talouden vertailun sekä kustannustenlaskennan kehittäminen.

Työvoiman saatavuus

Hyvinvointipalvelujen keskeisimpiä lähitulevaisuuden haasteita ovat osaavan työvoiman saaminen ja kuntatyöpaikkojen vetovoiman säilyttäminen.

Ammattimaisesti hoidetut palvelusuhdeasiat, sijaisvälitys ja rekrytointi, henkilöstön koulutus ja osaamisen kehittäminen sekä työhyvinvointiin panostaminen ovat kaikkien kuntien tavoitteena. HR-palveluiden toteutuksessa ja kehittämisessä tehdään tiivistä yhteistyötä.

Kehittämishankkeita toteutetaan henkilöstöjohtoon ja henkilöstöjärjestöjen yhteistyössä. Olennaista on henkilöstön osallistuminen palveluhankkeiden valmisteluun alusta alkaen.

3. Edunvalvonta ja omistajapolitiikka

Yhteisellä edunvalvonnalla haetaan vaikuttavuutta. Yhteisellä edunvalvonnalla ja omistajapolitiikalla tuetaan KUUMA-yhteistyössä sovittujen tavoitteiden toteuttamista.

MUUT LÄHTÖKOHDAT

Arviointi

Keski-Uudenmaan kuntien yhteistyötä on tehty KUUMA-sateenvarjon alla vuodesta 2004. Yhteistyön tuloksia ja toimintatapaa arvioitiin keväällä 2008. Keskeinen huomio oli, että yhteistyölle julkisuudessa keskustelussa asetetut odotukset ja toisaalta valtuustojen hyväksymät konkreettiset tavoitteet eroavat merkittävästi. Valtuustojen hyväksymisessä KUUMA-toimintasuunnitelmissa vuosille 2004–2007 asetetut tavoitteet ovat toteutuneet pääosin hyvin.

Arviointiin sisältyi useita kehittämissuhteita seuraavan valtuustokauden strategian valmistelulle:

- Maankäyttö, asuminen ja liikenne -yhteistyö sekä edunvalvonta ja omistajapolitiikka pidetään painopisteinä
- sovitut palveluhankkeet tuodaan päätöksentekoon
- eri tahojen erilaiset odotukset tuodaan näkyviin
- tavoitteita selkeytetään
- sitoutumisen tärkeys
- resurssit mitoitetaan tavoitteisiin ja toimenpiteisiin
- panostetaan projekti- ja muutosjohtamiseen

KUUMA-toimintasuunnitelmassa 2009–2011 edetään kehittämissuhteiden suuntaan, mutta uuden valtuustokauden alussa tehtävän strategian tarkistuksen yhteydessä on niihin vielä syytä palata.

Uudistettu yhteistyösopimus

KUUMA-hallituksen syksyllä 2007 asettama hallintoryhmä teki ehdotuksen yhteistyösopimuksen uudistamiseksi. Tavoitteena oli päätöksenteon yksinkertaistaminen ja selkeyttäminen. Kunnanhallitukset käsittelivät hallintoryhmän ehdotuksen ja antoivat vastaukset sen pohjalta esitettyihin kysymyksiin.

Yhteistyösopimus on laadittu hallintoryhmän ehdotuksen ja kunnanhallitusten antamien vastausten pohjalta. Yhteistyön painopisteitä täsmennettiin, KUUMA-parlamentti lakkautettiin ja päätöksentekoa yksinkertaistettiin.

Uutena toimintatapana järjestetään vuosittain kunnanhallitusten yhteiskokouksia. Yhteiskokousten toteutukseen, sisällön suunnitteluun ja aikatauluihin varaudutaan huolella.

KUUMA-hallitus jatkaa seutukokeilulakiin tulevan siirtymäsäännöksen mukaisesti kuntien yhteisenä toimielimänä.

Katsaus tulevaisuuteen

KUUMA-kuntien, Adultan, Keudan ja Laurean yhteistyönä toteutettiin skenaariotarkastelu. Mitkä ovat tulevaisuuden mahdolliset maailmat vuonna 2015?

Esiin nousi kuusi kehitystä ohjaavaa vaihtoehtoa:

- tekniikka
- markkinat
- logistiikka
- osajien saanti
- kestävä kehitys
- ikärakenne

Jokaisella vaihtoehdolla on useampia painotuksia. Mitään niistä tuskin sellaisenaan tullaan pitämään strategiatyön lähtökohdana, mutta materiaali toimii aineistona jatkovalmistelussa. Suurimpina haasteina nousivat esiin talouden realiteetit ja poliittisen päätöksenteko. Myös ympäristökysymysten huomioon ottaminen koettiin haasteelliseksi. Puutteena pidettiin sitä, että palvelujen uudistaminen ja rakenteet jäivät vähälle tarkastelulle.

Johtopäätöksenä todettiin, että tulevaisuuden skenaariot tähtäävät maltilliseen kasvuun ihmisen kokoisessa mittakaavassa. Ympäristön sietokykyä ei koetella liikaa. Innostusta yhteisen kehittämisen vauhdittamiseksi ja positiivisen kierteen vahvistamiseksi haetaan kestävän kehityksen ja luovien alojen yhdistelmästä.

Teknologia nähdään mahdollistajana, joka on osa yleistä infrastruktuuria, kuten tietoliikenne- ja muut liikenneyhteydet, mutta myös elinkeinoelämän tuotanto- ja materiaali prosessit. Teknologia on myös yksi keino kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamisessa energia- ja ympäristöasioissa.

Valittavista skenaarioista riippumatta on joka tapauksessa panostettava:

1. poikittaisliikenneyhteyksien toteuttamiseen
2. kansainvälisyyteen
3. elinkeinoelämään
4. asumisen vaihtoehtojen tarjontaan
5. kuntarajojen ylittämiseen palvelutarjonnassa
6. kestävän kehityksen huomioon ottamiseen
7. ihmisen mittaisten toimien toteuttamiseen

Skenaariotyössä mukana olleet toimijat hyödyntävät tuloksia myös oman strategiatyön tausta-aineistona.

KUUMA-hallituksen linjaukset

KUUMA-hallituksen johtopäätös arvioinnin, skenaariovaihtoehtojen ja kuntien vastausten perusteella on, että yhteistyön painopisteinä jatkossakin ovat maankäyttö, asuminen ja liikenne sekä edunvalvonta ja omistajapolitiikka.

Palvelujen uudistamisen osalta valmistellaan sovitut kärkihankkeet kuntien päätöksentekoon. Uusia kärkihankkeita ei oteta valmisteluun.

KUUMA-alueen palveluverkko otetaan kokonaistarkasteluun erityisesti hyvinvointipalvelujen osalta. Tavoitteena on laaja, ennaltaehkäisevä ote hyvinvointiin käsittäen myös vapaa-aika-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Talouden ohjauksen ja kustannuslaskennan välineitä sekä kuntien tietojen vertailtavuutta parannetaan.

Maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteistyössä keskitytään Helsingin seudun MA 2017 -ohjelman mukaisten kehittämisyöhykkeiden suunnitteluun, liikennejärjestelmän suunnitteluun yhteistyössä YTV:n kanssa sekä asumisen aiesopimuksen mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseen.

Helsingin seudun yhteistyö

Helsingin seudun yhteistyössä on hyväksytty Maankäytön ja asumisen ohjelma 2017, solmittu asuntotuotannon lisäämiseen tähtäävä aiesopimus ja päätetty Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelusta.

Helsingin seudun yhteistyötä arvioidaan ja tulokset saadaan loppuvuodesta. Tulosten perusteella tehdään päätökset yhteistyösopimuksen uudistamisesta ja sisällön painopisteistä. Helsingin seudun yhteistyö on kuntaryhmien välistä yhteistyötä. KUUMA-kuntien ja Kuntaryhmä Nelosten kesken valmistellaan kehyskuntien näkemys yhteisiin asioihin.

Helsingin seudun yhteistyö ja aluehallinnon uudistus liittyvät toisiinsa. Ratkaistavana on, miten yhteistyö niveltyy Uudenmaan liiton ja laajempien yhteistoiminta-alueiden tehtäviin sekä uuden perusteilla olevan joukkoliikenteen tilaajayhteisön toimintaan.

Kansainvälisen ideakilpailun tuloksia hyödynnetään Helsingin seudun 14 kunnan pidemmän aikavälin yhdyskuntarakenteen suunnittelussa. Tavoitetarkastelu valmistuu tänä vuonna ja tulokset tulevat poliittiseen käsittelyyn vuoden 2009 alkupuolella.

Metropolipolitiikka

Hallitusohjelman mukaisen metropolipolitiikan kärkihankkeita ovat

- maankäyttö, asuminen ja liikenne
- kilpailukyky
- maahanmuuttajat
- asunnottomuuden ehkäisy
- syrjäytymisen ehkäisy

Metropolipolitiikkaa toteutetaan valtion kanssa tehtävillä aiesopimuksilla. Niissä sovitaan sekä kuntien että valtion rahoituksesta toteutettaviin hankkeisiin.

Oppilaitokset

KUUMA-alueen oppilaitoksilla Adultalla, Keudalla ja Lau-realla on koulutustehtävien ohella tärkeät roolit alueen kehittäjinä. Yhdessä toteutetun skenaariotyön pohjalta on koulutusyhteistyön teemoiksi valittu työvoiman saatavuuteen perustuva koulutustarpeiden ennakointi, yrittäjyys, kulttuuri- ja luovat alat, hyvinvointipalvelut ja logistiikka sekä kansainväliset asiat.

Yhteistyössä oppilaitosten, KUUMAn ja Kehittämiskeskus Forumin kanssa on muodostettu alueen Kehittäjäyhteisö. Valmistelu on aloitettu edellä mainittujen teemojen osalta ja tarkoitus on, että ne muodostavat osan KUUMA-alueen kilpailukykyohjelmaa. Ohjelman haku on keväällä 2008.

Järjestöt

Keski-Uudenmaan Kauppakamaryksikkö ja yrittäjäjärjestöt ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita. KUUMA-yhteistyössä on myös sitouduttu alueen sosiaali- ja terveysalan järjestöjen yhteistyön kehittämiseen.

Kilpailukykyohjelma

Aluekeskusohjelmat (myös kaupunkiohjelmat) lakkaavat vuoden 2010 alusta ja tilalle tulee Koheesio- ja kilpailukykyohjelma (Koko-ohjelma). Ohjelman vetovastuu on siirtynyt työvoima- ja elinkeinoministeriölle. Tavoitteena on parantaa alueiden kilpailukykyä tukemalla vuorovaikutusta ja verkottumista.

Ohjelmalla tuetaan alueen toimijoiden kumppanuuksia ja verkostoja sekä niiden koordinoitua. Tavoitteena ovat alueen yhteiseen strategiatyöhön pohjautuvat ohjelma- ja aiesopimukset sekä innovatiiviset kehittämiskonseptit ja pilotit. Taustalla ovat alueiden omat yhteistyön painopisteet. Teemoina ovat myös ylimaakunnallisuus ja kansainvälistyminen.

Elinkeinohankkeiden toteutuksessa on Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy Forumilla keskeinen asema.

Ohjelma on alue- ja toimijalähtöinen. Syksyn aikana kunnilta kysytään, minkälaisella kuntakokoonpanolla Koheesio- ja kilpailukykyohjelman toteutusta halutaan viedä eteenpäin. Haku ohjelmaan on keväällä 2009. Rahoituksen tasoon ei ole tulossa korotusta.

Seutukokeilu

Myös seutukokeilu lakkaa vuoden 2009 alusta. Lakiin tulevan siirtymäsäännöksen mukaan KUUMA-seudun (ja Oulun seudun) osalta kokeilua jatketaan vuoden 2012 loppuun.

Maakuntaohjelma ja sen toteuttamissuunnitelma

KUUMA-toimintasuunnitelman mukaiset hankkeet ja siihen liittyvät erillishankkeet toteuttavat maakuntaohjelman ja sen toteuttamissuunnitelman tavoitteita. Koko-ohjelman valmistelussa ollaan kiinteässä yhteistyössä Uudenmaan liiton kanssa.

Hyvinkää ja muu kuntayhteistyö

Hyvinkää on KUUMA-kuntien tärkeä yhteistyökumppani. Yhteistyö on kiinteää Helsingin seudun yhteistyössä sekä maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnittelussa. Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyössä Hyvinkää on tavertainen kumppani KUUMA-kuntien kanssa. Sipoo on mukana useissa KUUMA-yhteistyön hankkeissa.

Visio, tavoitteet ja kriittiset tekijät

TAVOITTEET 2015

Kuluvan valtuustokauden alussa on KUUMA-yhteistyölle asetettu seuraavat strategiset tavoitteet.

Alueella on tarjolla monipuolisia ja laadukkaita asumisen vaihtoehtoja ja myös erityisryhmien tarpeet on otettu huomioon. Kulttuuritarjonta on runsasta.
Asukkaat saavat palvelut kuntarajoista riippumatta.
KUUMA on vahvasti vaikuttamassa Helsingin seudun ja laajemman metropolialueen maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseen ja luo siten edellytykset asukkaiden hyvälle ja toimivalle elinympäristölle.
Yhteisellä omistajapolitiikalla vaikutetaan palvelujen laatuun ja kustannuksiin.
MAL-suunnittelua tehdään aktiivisessa vuorovaikutuksessa KUUMA-alueen asukkaiden ja Helsingin seudun kuntien kanssa sekä noudattaen kestävän kehityksen periaatteita.
KUUMA-alueella on käytössä seutulippujärjestelmä. Työmatkaliikenne on sujuvaa.
Taajamien tärkeimmät ohikulkutiet on rakennettu.

Lisäksi KUUMA-yhteistyön painopistealueille – maankäyttö, asuminen, liikenne, palvelujen uudistaminen ja edunvalvonta sekä omistajapolitiikka – nyt vuonna 2008 päättyneelle valtuustokaudelle, on asetettu tavoitteet. Niiden toteutumista on seurattu vuosittain osavuosisikatsauksissa ja toimintakertomuksissa.

Yhteenveto tavoitteiden toteutumisesta on luettavissa arviointiraportista www.kuuma.fi/kumppanuus/julkaisut.

KUUMA-kuntien yhteistyön tavoitteet voidaan tiivistää myös vaikuttavuuden, talouden, henkilöstön ja toimintatapojen näkökulmasta.

Vaikuttavuus: KUUMA-alue on kilpailukykyinen ja vetoimainen, kun maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteistyöllä muodostuu kestävä yhdyskuntarakenne. Kriittinen tekijä onnistumisen kannalta on tavoitteiden ja suunnitelmien toteutus ja päätöksenteko kunnissa.

Talous: Palveluja uudistetaan kustannustehokkaasti tuottavuutta nostaen ja laatua parantaen. Kriittisiä tekijöitä ovat alkuvaiheen panostukset kehittämiseen, muutoksen johtamiseen ja osaamiseen sekä tekniikan hyödyntämiseen.

Toimintatavat (prosessit): KUUMA-hallituksen tehtävät ja suhde kuntien päätöksentekoon. Kriittinen menetystekijä on luottamus yhteistyökumppaneihin ja avoin käsittely peruskunnissa. Valmistelun kannalta kriittisiä menetystekijöitä ovat selkeät tavoitteet, resurssit ja aikataulut.

Henkilöstö: Henkilöstö osallistuu palveluyhteistyön valmisteluun, henkilöstöjärjestöjen yhteistyössä käsitellään periaatteelliset yhteistyökysymykset ja yhteistoimintamennettelyssä noudatetaan sovittuja pelisääntöjä. Kriittinen tekijä palveluyhteistyön onnistumiselle on henkilöstön myötävaikutus.

Strategian toimeenpanon kannalta on tärkeää, että KUUMA-hallitus, -komissio ja valmistelevat työryhmät arvioivat tavoitteita vaikuttavuuden, talouden, prosessien ja henkilöstön kannalta. Yhtä tärkeää on, että eri tahot määrittävät ne kriittiset tekijät, joissa on onnistuttava, jotta asetetut tavoitteet saavutetaan.

TOIMENPITEET 2009

1. Edunvalvonta ja omistajapolitiikka

Omistajapolitiikan linjaukset

KUUMA-yhteistyössä hyväksytään yhteiset omistajapolitiittiset linjaukset ja menettelytapoja uudistetaan kuntakohtaisen käsittelyn yhdenmukaistamiseksi

Edunvalvonta

Edunvalvontaa tehdään sovitussa asioissa määrätietoisesti ja tarvittaessa näkyvästi, mutta ennen kaikkea verkostoissa pitkäjänteisesti toimimalla.

2. Maankäyttö ja asuminen

Maankäytön ja asumisen ohjelman 2017 toteutus

Helsingin seudun MA -ohjelman, KUUMA-Nelosen MAL-suunnitelman ja KUUMA-kuntien asuntopoliittisen ohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi laaditaan kehittämissuunnitelma, jossa kehyskuntien asumisen, maankäytön ja liikenteen hankkeet sovitetaan kokonaisuudeksi sekä ajoitetaan kuntien kannalta mahdollisella tavalla. Kehittämissuunnitelman avulla voidaan tukea yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja hajaantumisen ehkäisemistä.

Kehityskuvatyön ja asuntopoliittisen ohjelman kaksi konkreettista yleiskaavayhteistyön aluetta ovat Ristikyö (Tuusula–Järvenpää–Kerava) ja Haarajoki (Tuusula–Järvenpää–Mäntsälä–Pornainen–Sipoo).

Yhteistyössä selvitetään toiminta- ja rahoitusmalleja palvelujen, kunnallistekniikan ja joukkoliikenteen toteutukseen ja ylläpitoon sekä tutkitaan palvelujen optimaalista sijoitusta ja niiden käyttöä yli kuntarajojen.

Helsingin seudun MAL-strategiaa 2030 laadittaessa tarvitaan kehyskuntien yhteinen näkemys. Strategiatyön taustalla on mm. Greater Helsinki Vision 2050 -kilpailun tulosten jalostaminen ja laadittavat MAL-suunnitelmat.

Suunnittelun tueksi laaditaan palveluverkkoselvitys yksityisten palvelujen sijoittumisesta KUUMA-alueelle. Selvityksen tavoitteena on kaupunki- ja kuntakeskustojen vetovoiman lisääminen sekä keskustojen seudullisen roolin selkeyttäminen.

Hankkeessa tehdään fyysistä ja toiminnallista kehittämissuunnittelua ottaen huomioon KUUMA-alueen palvelut,

asuminen ja kaupunki/kuntakulttuuri. Selvitys on kokonaisarvio maankäytön ja väestönkehityksen edellyttämistä kaupallisten palvelujen määrästä, laadusta, sijainnista ja toimintaedellytyksistä (ostovoima).

Asumisen aiesopimuksen seuranta

Valtiovarainministeriö on nimennyt seurantaryhmän, jossa on edustus myös KUUMA-kunnista. Ryhmä saa säännöllisesti raportit aiesopimuksessa sovittujen tavoitteiden toteutuksesta.

KUUMA-kaavoittajien, asuntopäälliköiden ja vuokratilayhtiöiden toimitusjohtajien kanssa tehdään tilannekartoitus ja ehdotukset toimenpiteiksi, jotta sopimuksen mukaiset tavoitteet voidaan saavuttaa.

Vuokratilayhtiöiden ja kuntien asuntopäälliköiden yhteistyötä tiivistetään ja muodostetaan asiantuntijaverkosto.

Laatuasuminen

Esiselvityksessä kootaan ja arvioidaan KUUMA-kuntien asumiseen ja maankäytön suunnitteluun liittyvät kärkihankkeet, joiden pohjalta projektia jatketaan koe-, koulutus- ja valistustoiminnalla konkreettisten suunnittelu- ja toteutushankkeiden yhteydessä

Paikkatietojen kehittäminen

Paikkatietojärjestelmien ja -aineiston yhteensopivuuden, yhdenmukaisuuden ja yhteiskäytön lisääminen sekä kuntien sisällä että KUUMA-kuntien ja laajemmin Helsingin seudun kuntien kesken.

3. Liikenne

Helsingin seudun liikennejärjestelmä

Helsingin seudun yhteistyökokouksen päätöksen mukaisesti on aloitettu yhteisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen 14 kunnan alueelle. Tehtävä on annettu YTV:lle, jonka kanssa KUUMA-kunnat ovat tehneet sopimuksen. Tavoitteena on, että liikennejärjestelmäsuunnitelma on valmis vuoden 2010 alussa, jolloin tehdään valtion kanssa aiesopimus hankkeiden toteutuksesta.

Liikennesuunnittelija

KUUMA-kunnilla on ollut kolmen vuoden ajan yhteinen liikennesuunnittelija, joka on koordinoinut ja valmistellut liikennejärjestelmän suunnitteluun ja joukkoliikenteen kehittämiseen sekä KUUMA-kuntien liikenteen kärkihank-

keisiin liittyviä toimia. Liikenneasioiden merkitys on suuri, ja valmistelutyön määrä kasvaa Helsingin seudun yhteistyön tiivistyessä.

4. Ilmastostrategia

Ilmastostrategia ja toimintaohjelma

KUUMA-kunnille laaditaan ilmastostrategia, ilmaston-suojelutavoitteet ja toimintaohjelma. Ilmastostrategia ja päästötavoitteet laaditaan seuraaville toimialueille: liikenne, maankäyttö, sähkönkulutus, rakennukset, materiaalin-kulutus ja jätteet sekä energiantuotanto ja -jakelu.

Toimintaohjelman keinovalikoimasta tehdään vaikutta-vuuden ja kustannusten arviointi sekä selvitetään rahoit-usmahdollisuudet.

Valmistelu etenee nykytilan kartoituksesta, heti tehtävistä toimenpiteistä, kuten energiatehokkuussopimukset ja kun-tien hiilidioksiiditase, hankekokonaisuuksiin, joita ovat:

- elinkaari ja energiatehokkuus hankintamenettelyssä; ohjeiden, hiilidioksidilaskureiden ja Hymonet-tieto-kannan käyttö kuntien hankinnoissa
- biopolttoaineen saatavuuden turvaaminen: selvitys yhteistyössä metsänhoitoyhdistysten kanssa
- energian säästöön kannustavat toimenpiteet kiinteistöissä: seuranta ja palkitseminen koulu- ja päiväkotikiinteistöissä
- informaatiotoimet:
  - 1) kasvatusta ja tiedotusta kouluissa ja päiväkodeissa,
  - 2) internet-pohjainen tiedotus ja neuvonta kotitalouksille ja yrityksille,
  - 3) koulutusyhteistyö hallintokuntien henkilö-kunnalle ja yrityksille
- Keski-Uudenmaan energiatehokkuuspalkinnon perustaminen
- rankkasateet ja taajamatulvat: esimerkkikohteen/kohteiden mallintaminen yhteistyössä kaavoituksen ja vesihuollon kanssa

5. Palvelujen tuottavuus ja palveluverkon arviointi

Kustannuslaskenta

Kärkihankkeiden toteutuksen yhteydessä kehitetään kus-tannuslaskentaa siten, että se lisää toiminnan läpinäkyvyyttä, tietoisuutta laadun ja kustannusten yhteydestä sekä tuotannon kustannustehokkuutta.

Palveluverkko

Palveluverkkoselvityksessä

- kerätään seututasoinen tieto julkisten palvelujen ja vapaa-ajan palvelujen palveluverkon nykytilasta ja tulevaisuudesta
- valmistellaan yhteinen näkemys ja tavoite palvelujen käytön tehostamisesta yli kuntarajojen
- selvitykseen sisältyvät näkökulmat lähipalvelujen, aluepalvelujen, keskitettyjen palvelujen, toimipisteiden määrän, sijoittumisen ja saavutettavuuden osalta sekä uusien palveluyksiköiden tarpeen osalta
- sovitaan konkreettisista toimista palvelujen yhteiskäytölle
- tuloksena on kuntien välinen sopimus nykyisten palvelujen käytöstä yli kuntarajojen. Lisäksi tulee sopia ja varmistaa uusien investointien tarkoituksenmukaisuus

Kärkihankkeet

Uusia kärkihankkeita ei valita. Valmistelua jatketaan seuraavien kärkihankkeiden osalta:

Vanhuspalvelut

- seudulliset yhteiset tavoitteet
- palveluprosessien kehittäminen
- dokumentoinnin yhtenäistäminen
- tukipalvelut
- hankekoordinointi

Päihde- ja mielenterveyspalvelut

- selviämisaseman suunnittelu
- terveysneuvonta
- seudulliset yhteistyörakenteet

Työterveyshuolto

- liiketoimintasuunnitelma kuntien päätöksentekoon

Vesihuolto

- kuntien päätökset

Yhdyskuntatekniikka

- tehdyn esiselvityksen pohjalta laaditaan liiketoimintasuunnitelma, jonka mukaisesti tuodaan kuntien päätöksentekoon kunnossapidon, rakentamisen ja varikkotoiminnan järjestelyt

Ympäristökeskus

- yksikön perustaminen saatetaan loppuun

Koulutusyhteistyö

- maahanmuuttajaopetus
- yrittäjyyskasvatus
- vaativa erityisopetus
- oppilashuollon selvitykset
- ennakointi
- kustannusten seuranta

Henkilöstöasiat

- HR henkilöstöpalvelukeskuksen perustaminen isäntäkuntamallilla ja toiminnan kehittäminen:
  - yhteishankkeiden henkilöstöasioiden järjestelyä koskevan sopimuksen seuranta ja valvonta
  - henkilöstöstrategian jatkovalmistelu ja toimenpiteiden seuranta
- palkitsemisjärjestelmien kehittäminen
- osaamisen kehittäminen ja koulutus
- henkilöstöön liittyvät tunnuslukujen, mittareiden ja henkilöstökertomukseen liittyvän raportoinnin yhtenäistäminen
- työnantajakuivatutkimus
- yhteistoimintamenettelyjen ja ylikunnallisen yhteistoiminnan kehittäminen

6. Yhteistyön koordinointi

- kuntien yhteistyöstrategia
- kunnanhallitusten yhteiskokoukset
- kumppanuusverkostojen tilaisuudet
- yhteistyön johtaminen
- assistentti, talous, viestintä
- toimintamenot

7. Elinkeinoyhteistyö

Kuntien elinkeinoyhteistyön perusrahoitus ja perustehäviin kuuluvan yrityshautomotoiminnan kuntarahoitus hoidetaan osana KUUMA-taloussuunnitelmaa.

Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy Forumin perustoimintaa ovat yrityspalvelut ja niiden kehittäminen. Yrityspalvelut tukevat aloittavia (1–3-vuotiaita) yrityksiä ja sukupolvenvaihdoksen kautta jatkavia yrityksiä. Erityinen kehittämisen kohde on mentoritoiminta.

Kehittämiskeskus Forum toimii aktiivisesti KUUMA-alueen ja Helsingin seudun verkostoissa ja hoitaa toimialaansa liittyvää edunvalvontaa.

Lisäksi Kehittämiskeskus hallinnoi useita alueen toimijoiden yhteisiä elinkeinotoiminnan kehittämishankkeita. Vuosien 2009–2011 toimintasuunnitelman mukaisia hankkeita ovat:

1. Seudullinen yritysmarkkinointi
2. Matkailun kehittäminen
3. Palvelumarkkinoiden kehittäminen
4. Yrittäjyyskasvatus
5. Työvoiman saatavuus
6. Luovat alat
7. Logistiikka ja liikenneväylät
8. Keski-Uudenmaan Business Campus KuBiCa

Liitteenä on vuosien 2009–2011 toimintasuunnitelma. Kunnat päättävät vuosittain erikseen osallistumisesta hankkeisiin ja niiden rahoitukseen.

TALOUSARVIO 2009

Tulot

Kaupunkiohjelma	147 500
Maakunnan kehittämiskassa	147 500
Kuntaosuudet	295 000
Yhteensä EUR	590 000

Menot

Palvelut	190 000
Kaupunkiohjelma	400 000
Yhteensä EUR	590 000

Erillishankkeet 2009

Kuntaosuudet EUR

HU-liikennejärjestelmä	60 000
Liikennesuunnittelu	60 000
Kärkihankkeet – muutostuki	100 000
Elinkeinoyhteistyö	210 000

Liite 2

Toimintasuunnitelma 2009–2011

	2009	2010	2011	
Tulot yhteensä	590 000	590 000	590 000	TEM, UML 50 %, kunnat 50 %
Menot				
1. Palvelut	190 000	200 000	190 000	
2. Kaupunkiohjelma, vetovoiman kehittäminen	400 000	390 000	400 000	
Menot yhteensä	590 000	590 000	590 000	
Erillishankkeet				
Liikenne puiteohjelma	60 000	60 000	67 000	TA 2,9M € LVM 50 % kunnat aslukujen suhteessa
asiantuntijapalvelut	60 000	60 000	60 000	kunnat 50 %, UML 50 %/ TA 120 000
Elinkeinot – perusrahoitus/hautomo	210 000	220 000	250 000	kunnat
Kärkihankkeet – työterveys – päihde- ja mielenterveys	100 000			kunnat

ELINKEINOT

KUUMA-kuntien taloudelliset resurssit ylikunnalliseen elinkeinotoimintaan 2009–2011

KUUMA-alueella elinkeinotoiminta on yksi painopistealueista. Elinkeinotoiminnan rahoitus perustuu

- a) kuntien perusrahoitukseen ja hankerahoitukseen (omaraahoitusosuudet),
- b) TE-keskusten, Uudenmaan liiton ja muiden julkisten alueellisten/valtakunnallisten tahojen rahoitukseen ja
- c) elinkeinoelämän rahoitukseen. KUUMA-elinkeinohankkeisiin sisältyy aina kuntien omaraahoitusosuus. Vuonna 2008 kuntien talousarviorahoitus on 413 264 euroa.

Kuntien taloudellinen panostus ylikunnalliseen elinkeinotoimintaan nousee vuosittain enintään 10 % taloussuunnitelmavuosina 2009–2011. Rahoitus suunnitelmavuosille muodostuu seuraavaksi:

Vuosi 2009	454 000 (kasvu 10 % vuoteen 2008)
Vuosi 2010	Enintään 499 400 euroa (10 %)
Vuosi 2011	Enintään 549 340 euroa (10 %)

Elinkeinoelämän rahoitusta lisätään Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy Forumin toiminnassa suunnittelu-
vuosina.

Kuuma-elinkeinotoiminnan tavoitteet 2009–2011

Tiivistetään ja kehitetään Keski-Uudenmaan kuntien välisiä elinkeinoyhteistyötä loppuvuodesta 2008 valmistuvan KUUMA-alueen elinkeinostrategian mukaisesti.

Keskeisenä tavoitteena on työpaikkaomavaraisuuden nostaminen Keski-Uudellamaalla. Seurataan työpaikkaomavaraisuuden kehitystä sekä kuntatasolla että KUUMA-
aluetasolla.

Elinkeinotoiminta voidaan jakaa kolmeen osioon suunnitelmavuosina:

1. Yrityspalveluiden kehittäminen

Yrityspalveluilla tuetaan yritysten kehitystä kehityskaaren eri vaiheissa. Kehitetään edelleen yhteistyöneuvotteluihin Seutu YPP:n myötä aloitettua elinkeinotoimijoiden ver-

kostomaista yhteistoimintaa: Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy Forum, Uusyrittäjäkeskus Keski-Uusimaa ry, Työ- ja elinkeinokeskus, Pro Agria, rahoitusorganisaatiot kuten Finnvera ja Tekes.

Uusyrittäjäkeskus Keski-Uusimaa ry:n neuvontatoiminta ja sen asiantuntijaverkosto tukevat yrittäjää yrityksen perustamisvaiheessa. Tämän jälkeen aloittavilla yrityksillä on mahdollisuus siirtyä Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus-
yrityspalveluiden piiriin, joilla tuetaan aloittavia (0–3-vuotiaita) yrityksiä eli yritystoiminnan kriittisiä alkuvuosia tai liiketoimintaansa uudelleen suuntaavia yrityksiä. Ns. hautomo-ohjelmassa valmennus- ja neuvontatoiminnan piirissä olevien yritysten määrä on arvioitu 100 yritykseksi vuonna 2009. Yrityspalveluina tarjotaan myös sukupolvenvaihdokseen liittyvää osaamista, etenkin jatkavalle yrittäjälle.

Toteutus 2008–2010 (jatkuva).

Vuonna 2010 lähdetään kasvattamaan yritystoiminnan mentoriverkostoa ja sparraamaan yrittäjiä yritystoiminnan eri vaiheissa.

Toteutus 2010–2012.

Yrityspalveluiden merkittävänä toimintamuotona ovat myös oppisopimuksella toteutettavat Yrittäjän ammattitutkinto ja Yritysjohdon erikoisammattitutkinto.

2. Muut ylikunnalliset elinkeinohankkeet

Seudullinen yritysmarkkinointi

Tavoitteena on tehdä Keski-Uusimaata tunnetuksi ja halutuksi yritysten sijoittumispaikkana sekä asuinpaikkana. Markkinoinnissa pääkohdealue on Helsingin seutu, etenkin pääkaupunkiseutu. Vuonna 2009 erityisenä teemana on "Tule töihin Keski-Uudellemaalle", johon liittyy myös toimenpiteitä työpaikan ja asunnon löytämisen helpottamiseksi.

Toteutus 2008–2009 (jatkuva).

Matkailun kehittäminen

Tavoitteena on kehittää Keski-Uuttamaata sekä kotimaisen että kansainvälisen matkailun kohdealueena tukemalla matkailualan yrityksiä markkinoinnissa ja tuotekehityksessä. Kehittämiskeskus-
hankeyhteistyönä toteutetaan 2009 aikaisemmin valmistettu Matkailun virtuaalinen opetuskeskus -hanke.

Valmistellaan työnimenä "Keski-Uusimaa Travel" -yksikön toiminnan käynnistämistä Keski-Uudenmaan Kehittämis-

keskus Oy Forumin puitteissa. Tavoitteena on matkailuyksikön työn käynnistyminen 2010–2011.
Toteutus 2009–2011.

Palvelumarkkinoiden kehittäminen: hyvinvointiklusteri

Tavoitteena on luoda KUUMA-alueelle hyvinvointipalvelujen toimijaverkosto, kehittää edelleen palvelutuotantoa ja luoda markkinoita sekä kuluttajia varten että julkisen vallan palveluhankintoja silmällä pitäen. Tavoitteena on myös saada aikaan innovaatioita ja löytää uusia tapoja tuottaa palveluja julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteistyönä. Innovaatioiden avulla vastataan voimakkaaseen palvelutarpeen kasvuun. Pyritään pitkäaikaiseen kumppanuuteen, joka hyödyttää sekä kuntia että yrityksiä. Hankkeessa on kiinnitetty huomiota vanhuspalveluihin, lastensuojeluun sekä päihde- ja mielenterveystyöhön.
Toteutus 2008–2010.

Yrittäjyyskasvatus

Yrittäjyyskasvatus luo osaltaan yrittäjähenkistä ilmapiiriä alueelle ja välittää tietoa yritystoiminnasta ja yrittäjyydestä. Yrittäjyyskasvatus ulotetaan useisiin Keski-Uudenmaan kouluihin vuodesta 2009 lähtien.
Toteutus 2008–2009.

Toinen yrittäjyyskasvatukseen liittyvä hanke on YES-yrittäjyyskasvatushanke. Kyseessä on valtakunnallinen hanke, jossa alueelle luodaan YES-Yrittäjyyskasvatuskeskus, joka tuottaa yrittäjyyskasvatusta tukevia palveluita ja materiaalia KUUMA-kuntien kouluille yhteistyössä alueen yrittäjyyttä kehittävien organisaatioiden kanssa.
Toteutus vuonna 2008–2010.

Työvoiman saatavuus

Kehitetään uusia täsmätoimenpiteitä työvoiman saannin parantamiseksi:

Parannetaan keskiuusmaalaisten yritysten mahdollisuuksia työvoiman saamiseen seutumarkkinointiin liittyvällä markkinointikampanjalla, jolla houkutellessa muualla työssä käyviä töihin Keski-Uudellemaalle. Parannetaan yhteistyössä mm. työvoimaviranomaisten kanssa tiedon saantia Kuuma-alueen vapaista työpaikoista, samoin tiedon saantia asumismahdollisuuksista yms.
Toteutus 2009.

Kehitetään yhteistyössä työvoimaviranomaisten ja oppilaitosten kanssa yritysbarometri, jossa yritysbarometrin avulla selvitetään ja seurataan työvoiman tarpeen laatua ja määrää

ym. työvoimaa ja rekrytointia koskevia asioita. Seurantabarometrin tuloksia käytetään koulutuksen kohdentamisen ennakoinnissa ja työvoiman saantia turvaavien toimenpiteiden kehittämisessä.

Toteutus 2009 (jatkuva).

Edistetään koulutetun työvoiman työperäistä maahanmuuttoa yhteistyössä yritysten, työ- ja elinkeinokeskuksen sekä kuntien ja oppilaitosten kanssa. Luodaan prosessi ja verkosto, joiden avulla voidaan varmistaa täsmäkoulutetun osaavan työvoiman saanti yrityksille. Yritykset voivat käyttää järjestelmää yhtenä rekrytointikanavana. Hankkeita voidaan toteuttaa myös yrityskohtaisina. Kokonaisprosessi mahdollistaa mm. Suomesta Viroon suunnatun rekrytointiohjelman käynnistämisen.

Toteutus 2009–2010.

Luovat alat

Tavoitteena on nostaa luovien alojen yritysten liiketoimintaosaamista, tukea niiden markkinointia ja kansainvälistymistä. Kartoitetaan luovien alojen yritykset Keski-Uudellamaalla ja muodostetaan niistä verkosto. Tunnistetaan kehitettävät miniklusterit verkoston sisällä.

Toteutus 2010–2011 (jatkuva).

Logistiikka ja liikenneväylät

Yhteistyössä KUUMA-kuntien johdon ja liikennesuunnittelun kanssa seurataan alueen liikenteellisen infran kehittämistä elinkeinoelämän näkökulmasta ja vaikutetaan tarvittaessa ja sovittavalla tavalla asioihin. Kiinnitetään huomiota alueen halki kulkevien, Helsingistä lähtevien säteittäisväylien (nelosväylä, kolmosväylä) ja pää- ja oikoratojen sekä Keski-Uudenmaan poikittaisväylien muodostamien yhteyksien kehittämiseen ja hyödyntämiseen elinkeinotoiminnan näkökulmasta. Pyritään elinkeinolahtoisesti maankäytön yhteistyön tiivistämiseen Keski-Uudenmaan kuntien välillä.

Yhteistyössä valtakunnallisen LIMOWA-projektin, KUUMA-liikenneryhmän, elinkeinotoimijoiden ja oppilaitosten kanssa tehdään erillisten päätösten mukaan tarvittavaa Keski-Uudenmaan logistiseen asemaan liittyvää selvitystyötä.

Toteutus 2010–2011.

KuBiCa – Keski-Uudenmaan Business Campus

Kehitetään alueelle Keski-Uudenmaan Business Campus-yritysverkosto, jossa Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskusten toimesta kartoitetaan alueen ja pääkaupunkiseudun osaamiskeskittymät, KUUMA-alueen suuryritykset ja nii-

den kumppanuus- ja osaamistarpeet sekä KUUMA-alueen pk-yritykset, joilla on mahdollisuus vastata suurempien yritysten kumppanuustarpeisiin. Näiden toimijatyypin välille luodaan mahdollisuuksien verkosto, jotta yritykset voivat verkottua tehokkaasti ja siten parantaa kilpailukykyään. Kehittämiskeskus hallinnoi tätä osaamisen sekä yrityspalveluiden ja alihankintapalveluiden tarjoajien verkostoa ja välittää siitä tietoa mahdollisimman tehokkaasti. Etenkin pk-yrittäjien tiedonsaantimahdollisuuksia parannetaan. Keski-Uudenmaan Business Campus on osa valtakunnallista business campus –verkostoa, joka toimii Tampereella, Jyväskylässä ja Porissa.
Toteutus 2010–2012.

3. Kehittämiskeskuksen muut ylikunnallisen elinkeinotoiminnan tehtävät

Edunvalvonta

Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus seuraa alueen elinkeinon kehitykseen vaikuttavia seudullisia, kotimaisia ja kansainvälisiä asioita, ja nostaa tarvittaessa esille kysymyksiä, jotka vaativat yhteistä reagoitua. Kehittämiskeskuksen toimitusjohtaja voi toimia elinkeinon kehittämisessä seudun puolestapuhujana, ja tekee KUUMA-aluetta tunnetuksi mm. valtionhallinnossa, Helsingin seudun toimijoiden piirissä sekä yritysten kehittämisorganisaatioiden ja rahoitusorganisaatioiden piirissä.
Toiminta jatkuvaa.

Verkostojen kehittäminen ja yhteistyö

Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus edistää jatkuvana työnä KUUMA-alueen elinkeinotoimijoiden verkottumista muiden merkittävien elinkeinotoimijoiden ja osaamiskeskittymien kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti.
Toiminta jatkuvaa.

Oppilaitosyhteistyö

Kehitetään kumppanuusverkostoa yhteistyössä alueen oppilaitosten kanssa elinkeinotoimintaa palvelevan koulutus- ja kehittämistyön edistämiseksi.
Toiminta jatkuvaa.

Metropoliyhteistyö

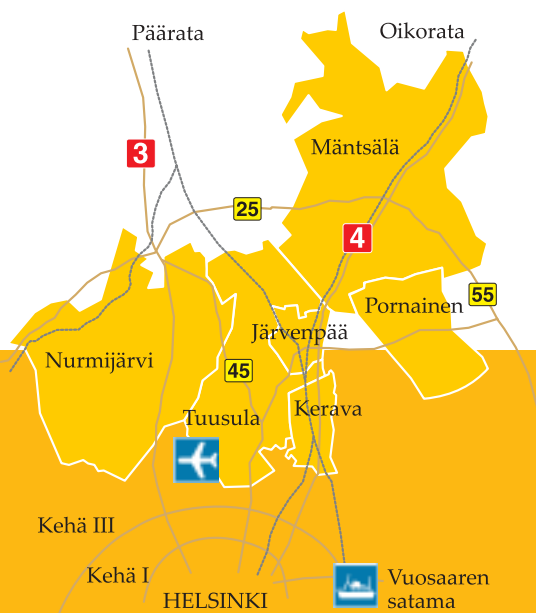
Analysoidaan KUUMA-alueen elinkeinotoiminnan kehitystä suhteessa pääkaupunkiseudun kehitykseen ja siellä tarjolla oleviin resursseihin ja mahdollisuuksiin, mm. tiedollisiin resursseihin ja kansainvälisiin yhteyksiin. Tavoitteena on metropolilähtöisten elinkeinoasioiden tunnistaminen ja yhteistyön laajentaminen erityisesti Culminatium Oy:n kanssa.
Toteutus 2009 (jatkuu).

Elinkeinojen kehittämiseen liittyvä tietopohjan tarjoaminen

Kootaan yhtenäistä ja vertailukelpoista elinkeinon kehitystä koskevaa keskeistä tietomateriaalia yhteiseen käyttöön yhteistyössä Kuuma-tilastoryhmän kanssa.
Toteutus 2009 (jatkuu).

Taitto: AD Krista Jännäri
Mainospalvelu Kristasta Oy

Kuvat: Krista Jännäri, Leena Valkonen

KUUMA-seutu
Puuvalonaukio 2 D, 3 krs.
PL 40, 04201 KERAVA

Järvenpää • Kerava • Mäntsälä • Nurmijärvi • Pornainen • Tuusula